

Valsts Īmeņa biotopu aizsardzības mērķi: purvu biotopu piemērs

Anita Namatēva, DAP, LIFE-IP LatViaNature

08.03.2024.

Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija

LIFE19 IPE/LV/000010 - LIFE-IP LatViaNature

Lai noteiktu valsts līmeņa aizsardzības mērķus, ir jānoskaidro un jāzina sekojoši lielumi:

REF – vēsturiskās atskaites (references) laiks (1990. gads)

HDV – biotopa kopējā platība valstī, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā (2004. gads).

CV – pašreizējā kopējā biotopa platība valstī (2024. gads)

CO – biotopa platība tikai Natura 2000 teritorijās visā LV

FRA – mērķa platība visā LV (uz 2040. gadu)

FRR – mērķa areāls visā LV

+ 5 papildjautājumi

FRV jeb valsts līmeņa aizsardzības mērķi (references vērtības)

sastāv no: - **mērķa platības** (references platības) **FRA**
- **mērķa areāla** (references areāls) **FRR**

Piemērs Aktīvi augstie purvi (kods 7110*)

REF jeb vēsturiskās atskaites (references) laiks (1990. gads)

$$\begin{array}{rcccccc} \text{Vēsturiskie kūdras lauki} & + & \text{Kūdras lauki bez veģetācijas} & + & \text{Aktīvi augstie purvi} & = & \text{REF} \\ 355,74 \text{ km}^2 & & 214,71 \text{ km}^2 & & 1274,64 \text{ km}^2 & & = \mathbf{1845,10 \text{ km}^2} \end{array}$$

Vēsturiskie kūdras lauki, t. sk biotops (kods 7120) 108,31 km² – teritorijas, kurās identificēta kūdras ieguve (ortofotokartes 1., 2. cikls, (MireClass) un šie kūdras lauki ir aizauguši vai applūduši – 355,74 km²

Kūdras lauki bez veģetācijas – teritorijas, kurās notiek vai vairs nenotiek kūdras izstrāde (MireClass), tās ir bez veģetācijas – 214,71 km²

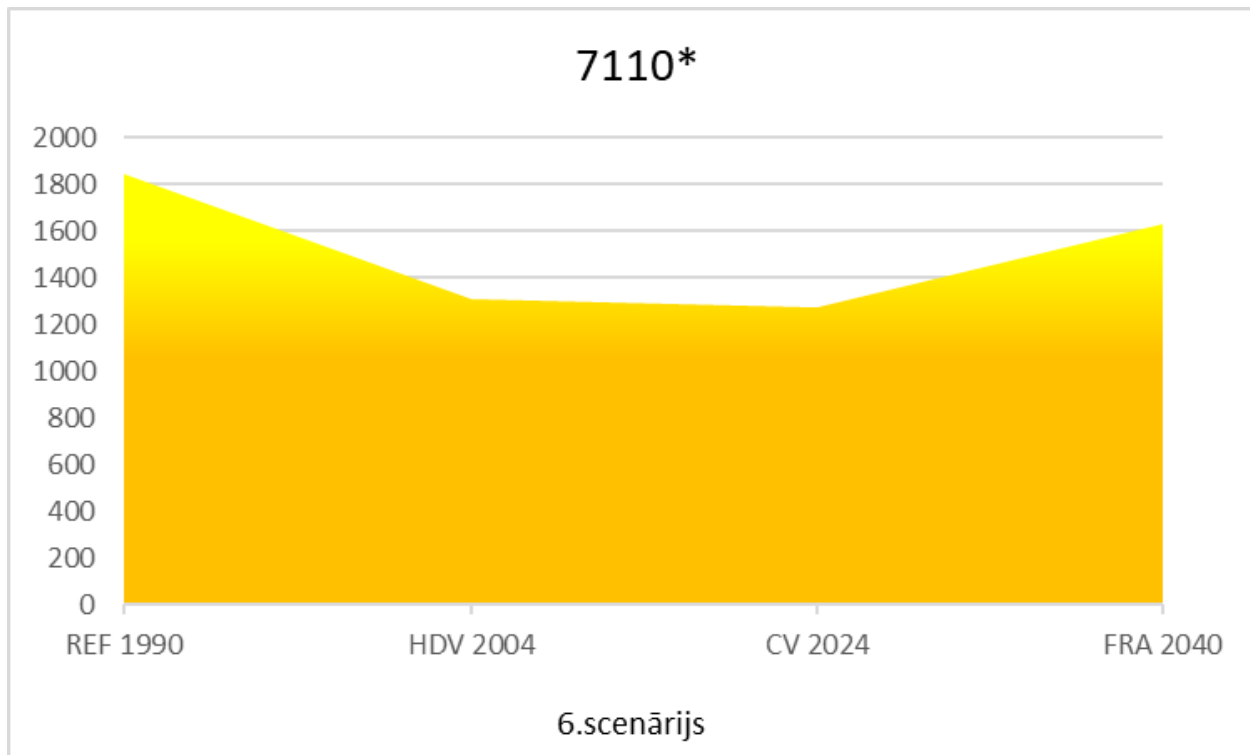
HDV jeb biotopa kopējā platība valstī, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā (2004. gads).

$$\begin{array}{rcccccc} \text{Aktīvi augstie purvi (7110*)} & + & \text{Kūdras lauku paplašinājums} & = & \text{HDV} \\ 1274,64 \text{ km}^2 & & 33,79 \text{ km}^2 & & = \mathbf{1308,43 \text{ km}^2} \end{array}$$

Kūdras lauku paplašinājums – teritorijas, kurās 1.cikla (1994–1999) ortofotokartēs vēl nav kartu grāvju, bet MireClass tās ir bez veģetācijas vai jau aizauguši – 33,79 km²

REF jeb vēsturiskās atskaites (references) laiks (1990. gads) = **1845,10 km²**

HDV jeb biotopa kopējā platība valstī, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā (2004. gads) = **1308,43 km²**.
! Mērķa platība (FRA) nedrīkst būt mazāka par šo.

FRA = starp HDV un REF

Ilgtermiņa aktīvu augsto purvu platību tendence kūdras ieguves rezultātā (1990.–2024. gads) = -2,6% jeb 33,79 km²

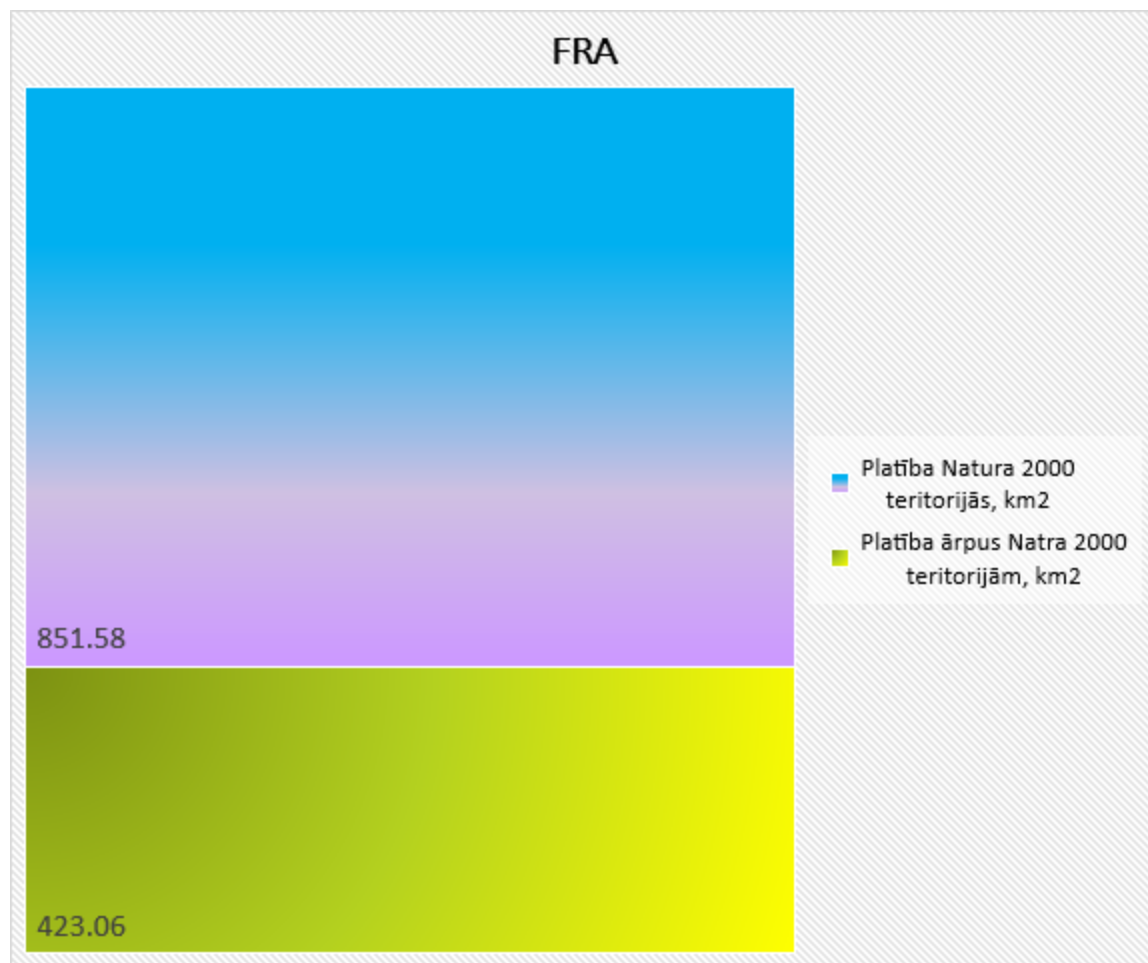

Attēls no <https://www.rismedia.com/2023/02/03/mortgage-mix-downward-trend-rates-persists-amid-market-flux/>

$\Sigma\text{CO} - 7110^*$ biotopa mērķplatību summa Natura 2000 teritorijās LV (01.02.2024.) = **851,58 km²**
(ES nozīmes biotopu un potenciālo ES nozīmes biotopu summa)

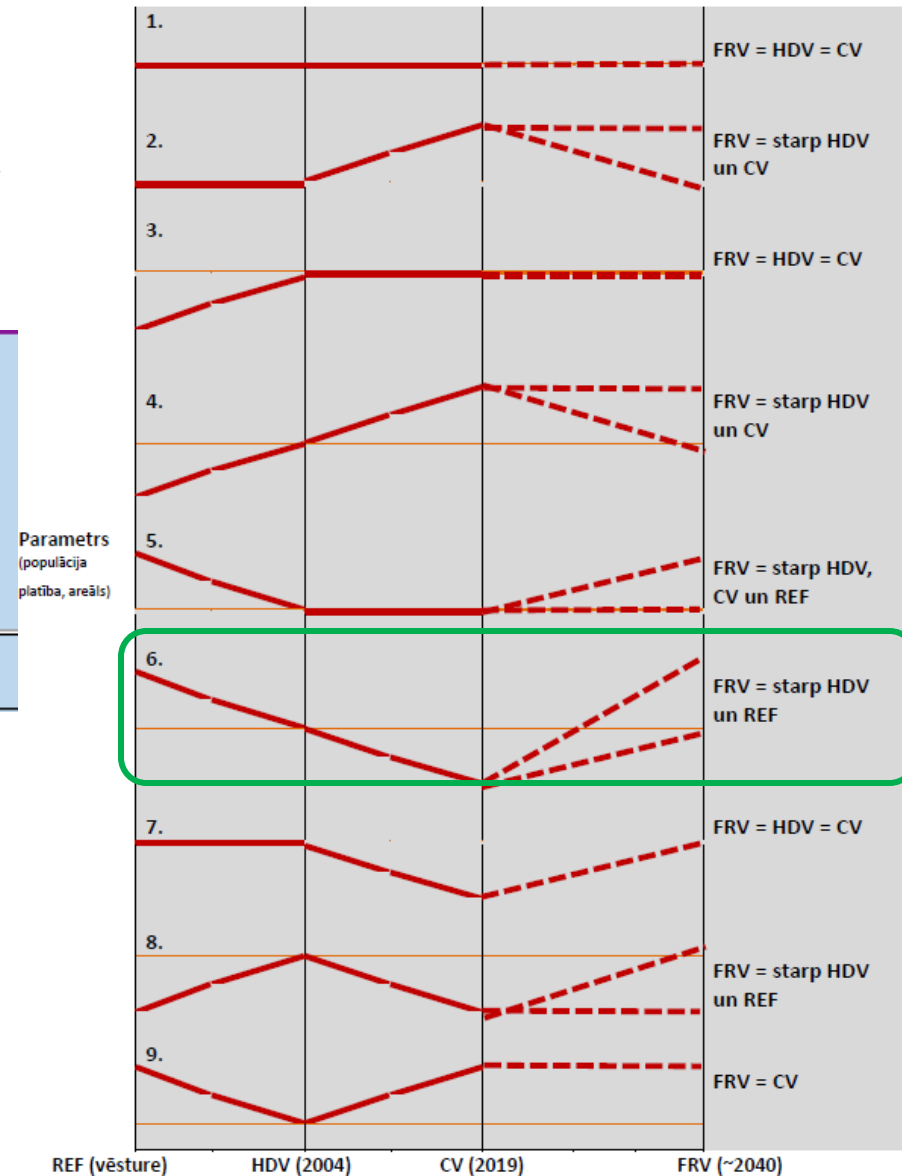
CV – pašreizējā kopējā biotopa platība valstī: gan Natura 2000, gan ārpus (01.02.2024.) = **1274,64 km²**

FRA – mērķa platība visā LV (uz 2040. gadu) = **1630,43 km²**

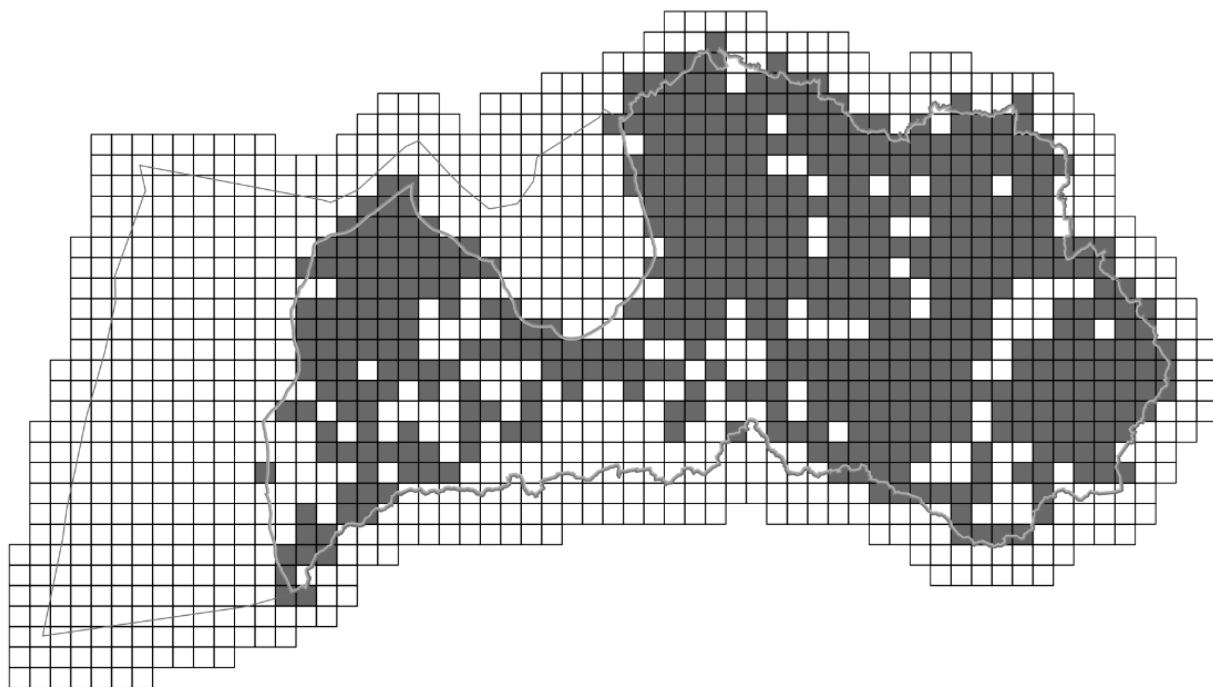
FRA ir automātiski pēc metodikas aprēķināta vērtība, izmantojot REF, HDV, CV, 5 papildjautājumu summas un intervāla vērtības atkarībā no biotopa ilgtermiņa tendences – 7110* biotopam tas ir 6.scenārijs.

Vai paredzamas biotopa platības izmaiņas klimata pārmaiņu rezultātā?	Vai Latvijā ir >1% biotopa platības ES Boreālajā reģionā, t. i., Latvijai ir starptautiska atbildība attiecīgā biotopa saglabāšanā?	Vai Latvijā biotopa platības ir fragmentētas?	Vai negatīvie faktori, kas izraisīja samazināšanos, vēl darbojas?	Vai biotopa izplatības areālam kādā no laika nogriežņiem arī bijušas negatīvas tendences?
20	20	0	20	0

FRA = starp HDV un REF

Biotopa **Aktīvi augstie purvi (kods 7110*)** izplatība 10 x 10 km kvadrātu tīklā (ETN 89) – **49 700 km²** jeb 497 kvadrāti

1:2 300 000

7110 distribution

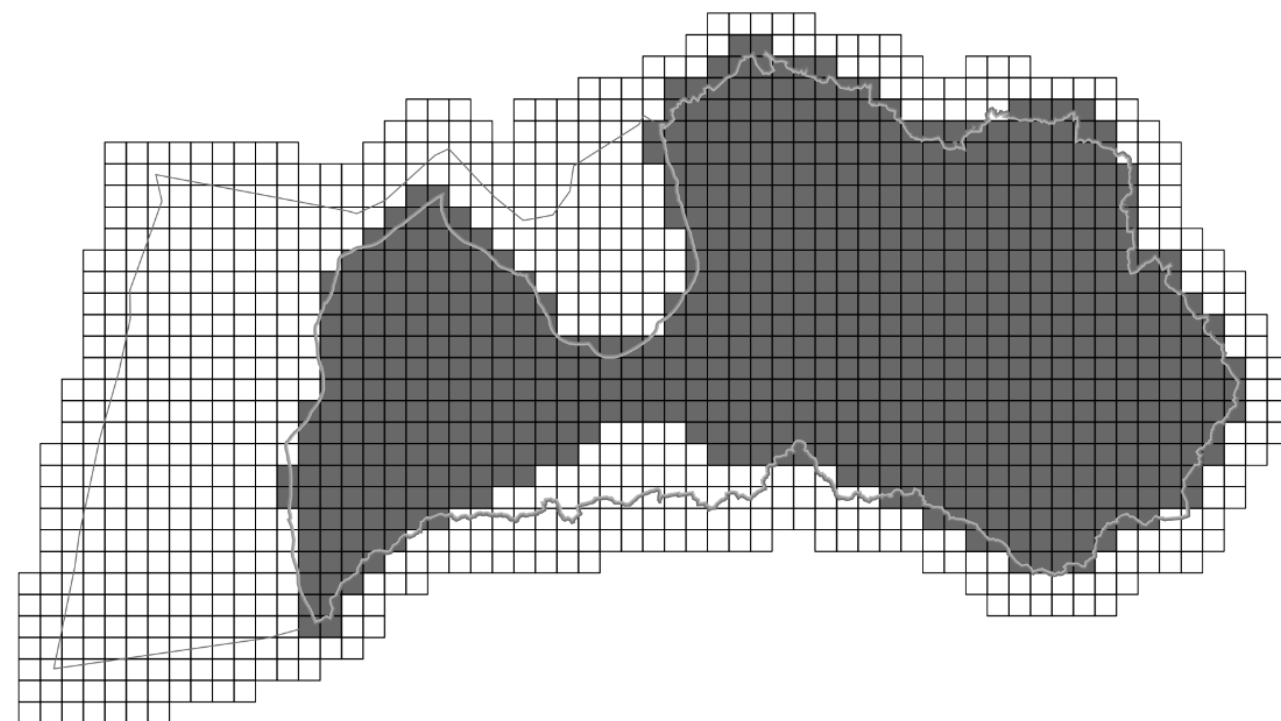
FRV 7110*

FRA = 1630,43 km²

FRR = 60 676 km²

Pašreizējais areāls – 60 676 km²

PAŠREIZĒJAIS AREĀLS = MĒRĶA AREĀLS (FRR)

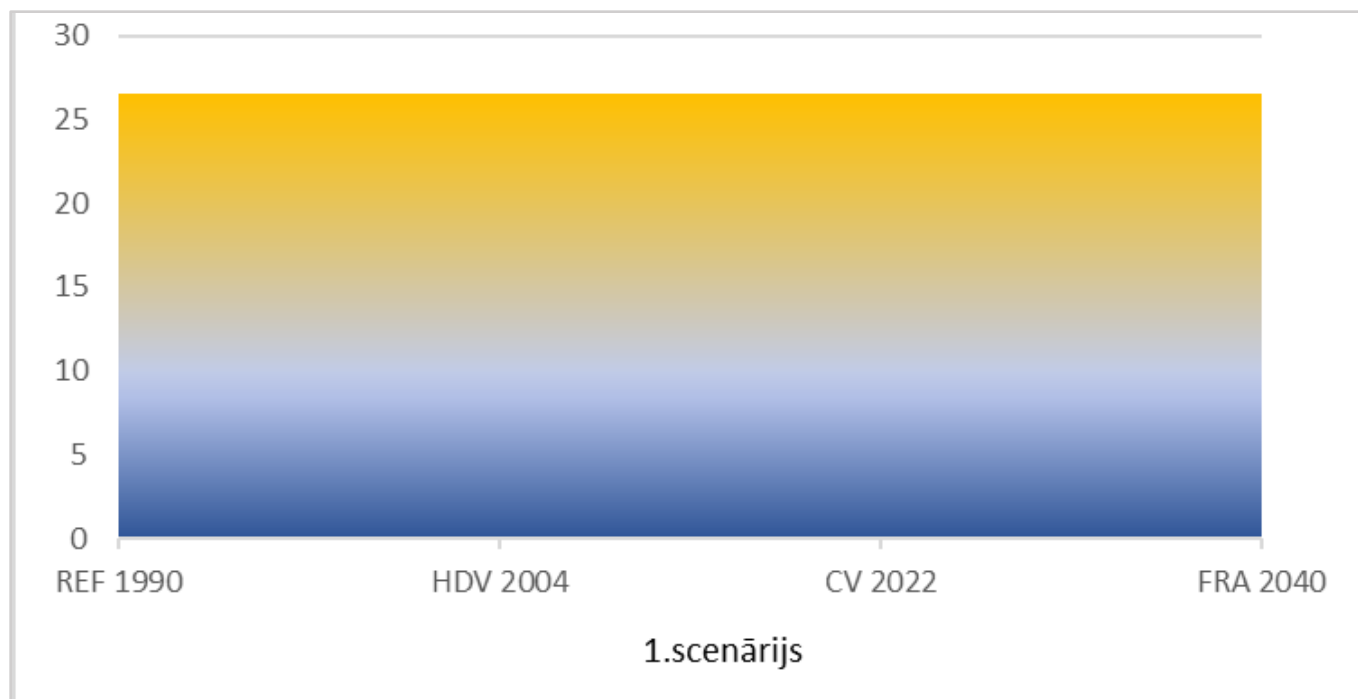
1:2 300 000

7110 distribution range, gap distance 4

Piemērs Kaļķaini zāļu purvi (kods 7230)*

Ilgtermiņa tendences (pēdējo 25–30 gadu laikā)

REF = HDV = 26,49 km²

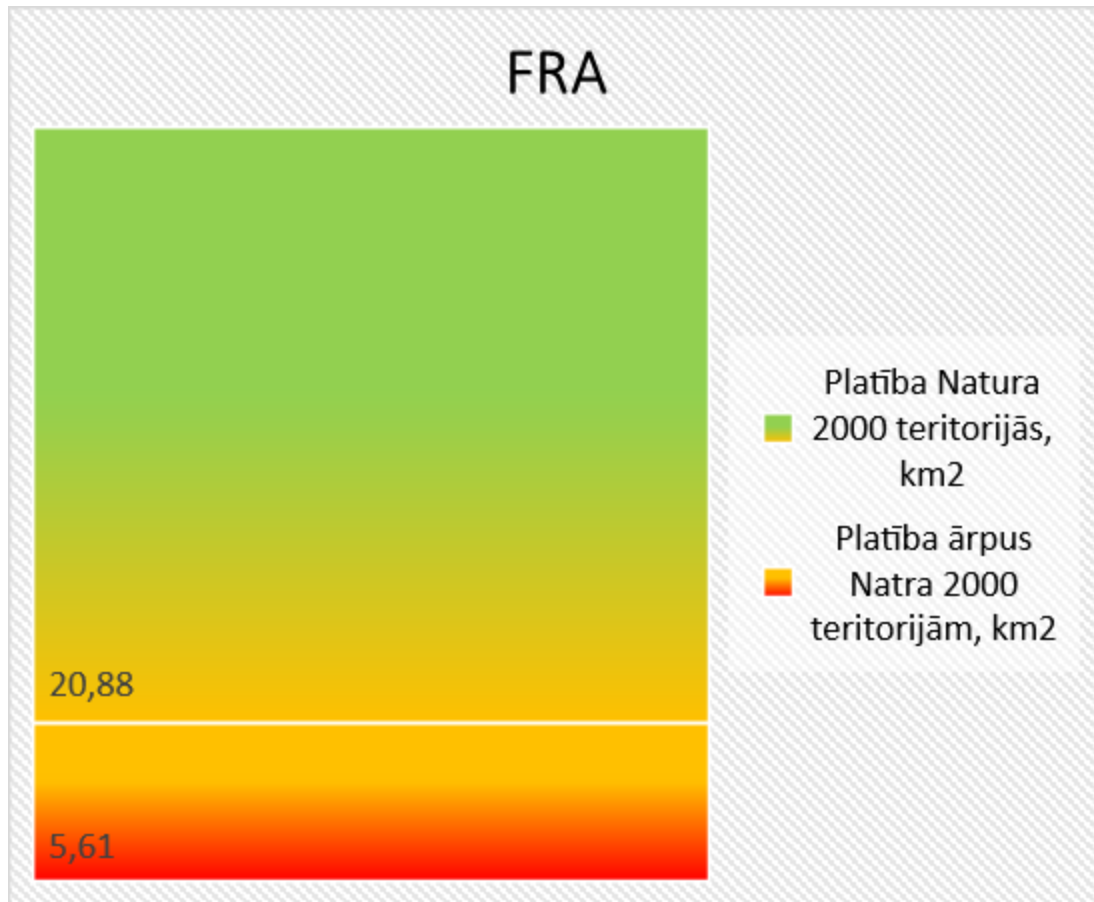
Attēls no <https://stock.adobe.com/search?k=direction>

Ilgtermiņa kaļķaino zāļu purvu platību tendence (1990.–2024. gads) ir stabila

Piemērs Kaļķaini zāļu purvi (kods 7230*)

Biotops 7230* atrodas 78,9 % Natura 2000 teritorijā

REF = HDV = CV = FRA = 26,49 km²

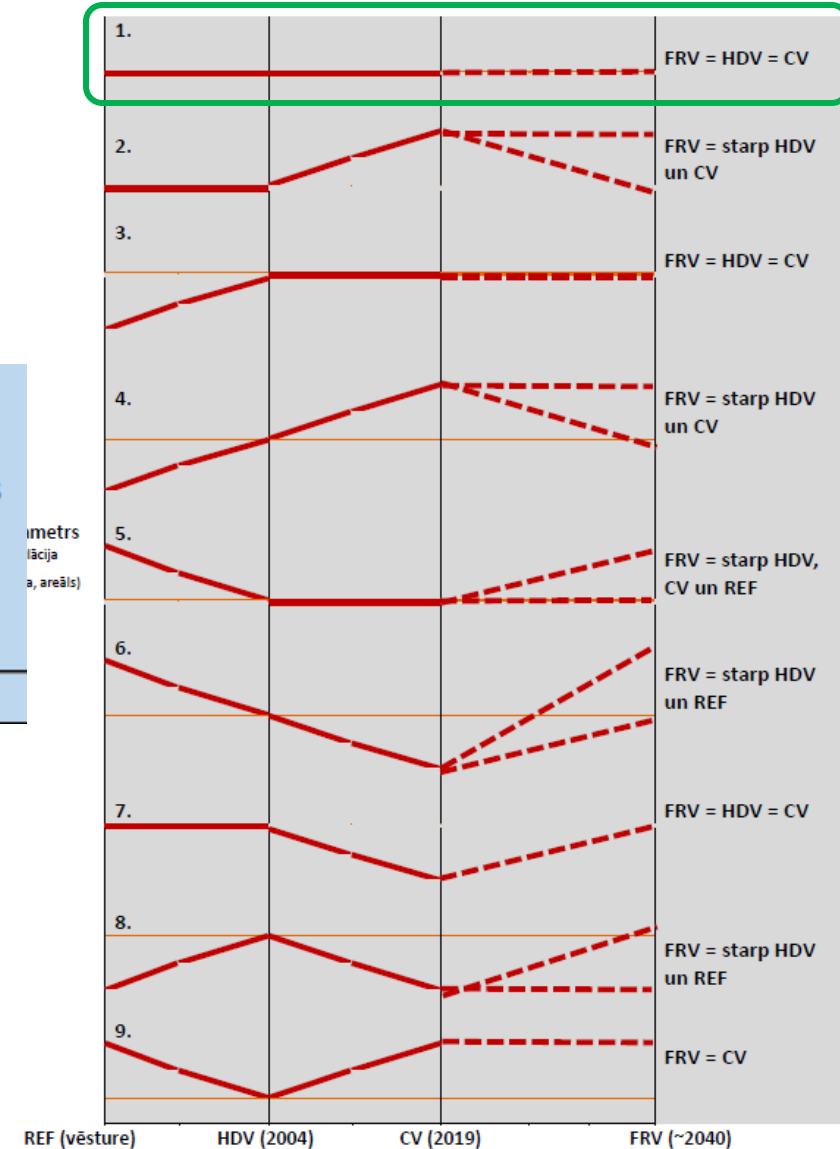

Platības «nemainīgas», jo līdz šim pilnīgākā informācija par biotopa sastopamību iegūta «Dabas skaitīšanas» projekta laikā.

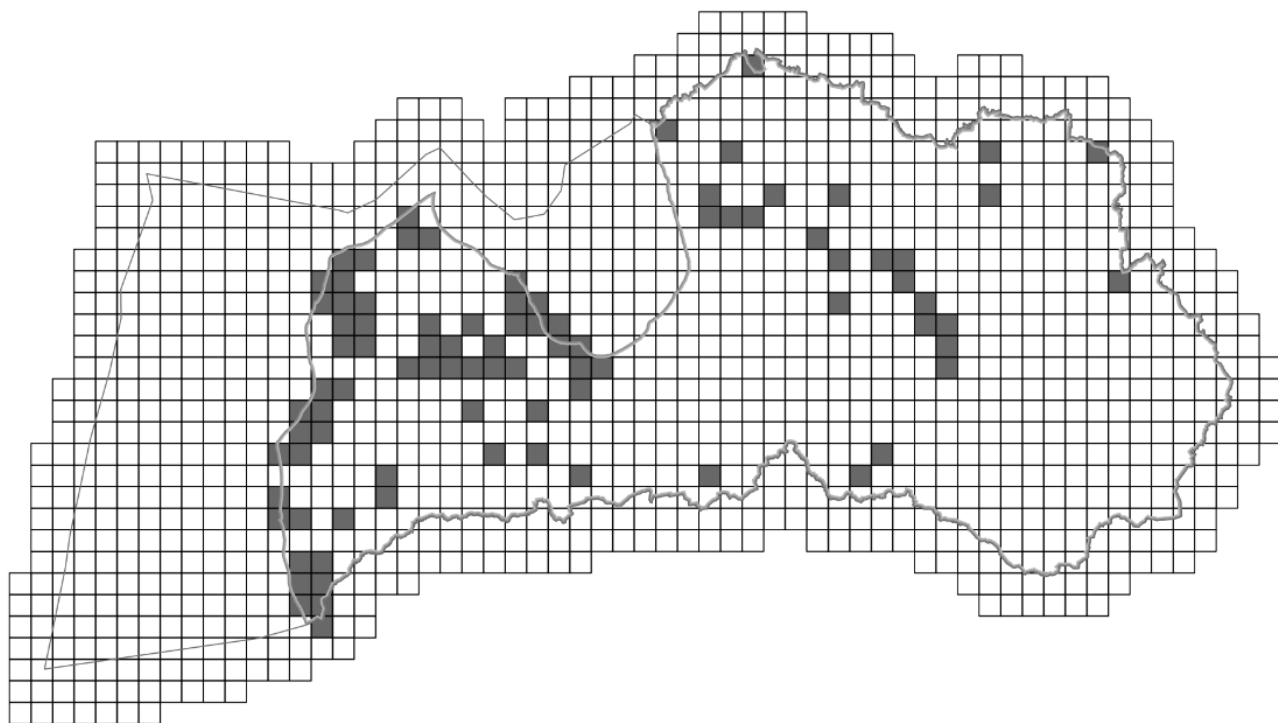
FRA ir automātiski pēc metodikas aprēķināta vērtība, izmantojot REF, HDV, CV, 5 papildjautājumu summas un intervāla vērtības atkarībā no biotopa ilgtermiņa tendences – 7230* biotopam tas ir 1. scenārijs.

Vai paredzamas biotopa platības izmaiņas klimata pārmaiņu rezultātā?	Vai Latvijā ir >1% biotopa platības ES Boreālajā reģionā, t. i., Latvijai ir starptautiska atbildība attiecīgā biotopa saglabāšanā?	Vai Latvijā biotopa platības ir fragmentētas?	Vai negatīvie faktori, kas izraisīja samazināšanos, vēl darbojas?	Vai biotopa izplatības areālam kādā no laika nogriežņiem arī bijušas negatīvas tendences?
20	20	0	0	0

FRA = HDV = CV

Biotopa **Kaļķaini zāļu purvi (kods 7230*)** izplatība 10 x 10 km kvadrātu tīklā (ETN 89) – **8900 km²** jeb 89 kvadrāti

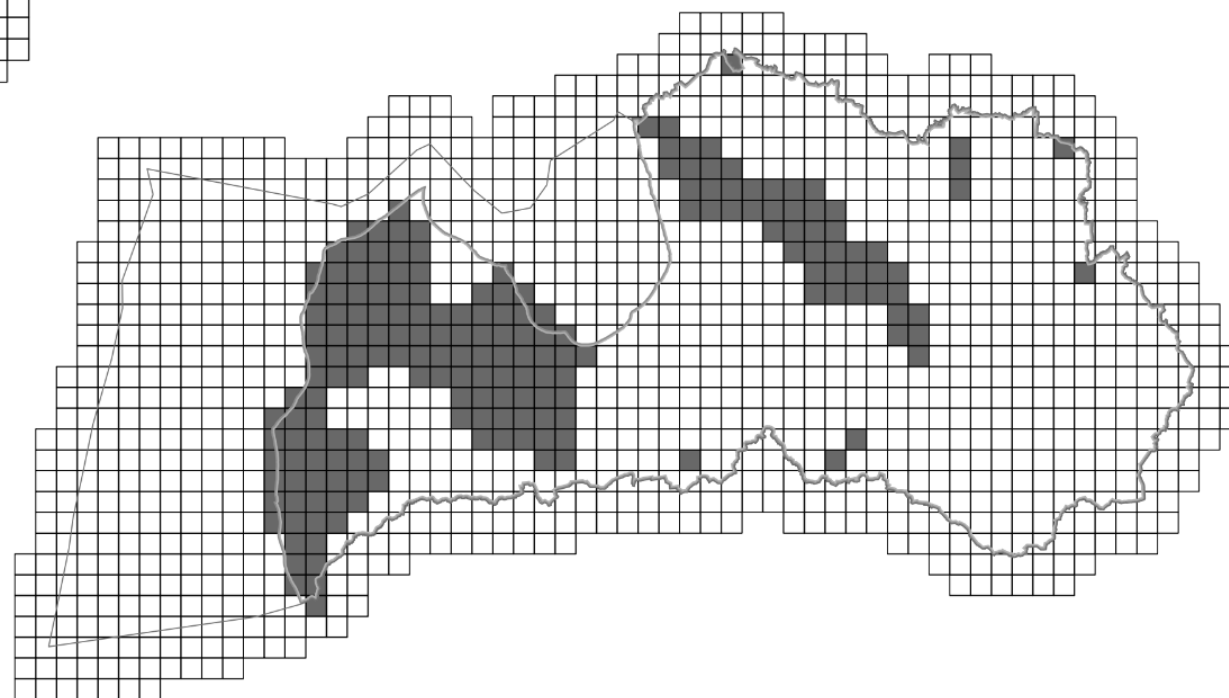
FRV 7230*

FRA = 26,49 km²

FRR = 17 982 km²

Pašreizējais areāls – 17 982 km²

PAŠREIZĒJAIS AREĀLS = MĒRĶA AREĀLS (FRR)

PALDIES!

latvianature@daba.gov.lv

Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija
LIFE19 IPE/LV/000010 – LIFE-IP LatViaNature

